

Град Крагујевац

Однос моралности и корупције

Истраживање

**Локални антикорупцијски
форум**

Март, 2022. године

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

- У оквиру шире дефиниције, корупција се схвата као широки спектар неетичних радњи запослених у свим секторима, па и мимо рада, путем које се остварују различити видови личне користи.
- Ниво спремности појединца за корупцију у организацији можемо одредити на основу самоисказа о генералном прихватању корупције.
- Најјачи предиктори корупције су моралност појединца и етичка култура организације.
- Први писани трагови и разматрања појаве сежу 2000 година уназад. Данте и Шекспир су се у својим радовима бавили корупцијом и њеним осудама.
У последњих 20-так година већи је број аутора који се баве овом темом, а подстакнути су великим корпорацијским скандалима широм света, моралним посрнућем истанутих појединаца и другим.

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

- Мајсторовић под корупцијом сматра сваки “поремећај односа појединца или групе појединаца према професији, другима и/или физичком окружењу, настао намерним или ненамерним игнорисањем/кршењем норми професионалног, организацијског, грађанског или личног етичког кодекса, а мотивисан стицањем материјалне или психолошке добити.”
- За разлику од свих дефиниција до сада овде се истичу три важна става:
 - 1) корупција подразумева различите манифестације неетичног понашања – не само оне које препознаје и кажњава закон,
 - 2) корупција не укључује нужно намеру и
 - 3) добит не мора бити материјална – опипљива.

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

- Корупција је морални проблем.
- Морал је “означавање оних поступака и делатности чија је исправност или погрешност од значаја, правила која владају тим делатностима, и вредности које те делатности и поступци усађују, негују и примењују” (Ди Џорџ 2003).
- Етика се бави моралом тј. принципима понашања који су у складу са њим.

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

Врсте корупције:

- 1. Бела корупција (давање привилегија на основу родбинских и пријатељских веза).
- 2. Сива корупција (принцип “услуга за услугу”)
- 3. Црна корупција (мито)

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

Стратегија борбе против корупције:

- 1. Доношење закона
- 2. Опоравак институција које ће спроводити борбу против корупције
- 3. Подизање свести код грађана
- 4. Праћење случајева корупције
- 5. Контрола и решавање случајева

ОДНОС МОРАЛНОСТИ И КОРУПЦИЈЕ

- Србија је по индексу перцепције корупције на 94. месту од 180 земаља и територија са индексом 38, показао је Глобални индекс перцепције корупције 2020 који је објавила организација Transparency International, TI.

ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА

- Циљ истраживања је да се испита општа популација тј. спремност опште популације на коруптивне радње како у самом друштву тако и усмерене против организација.

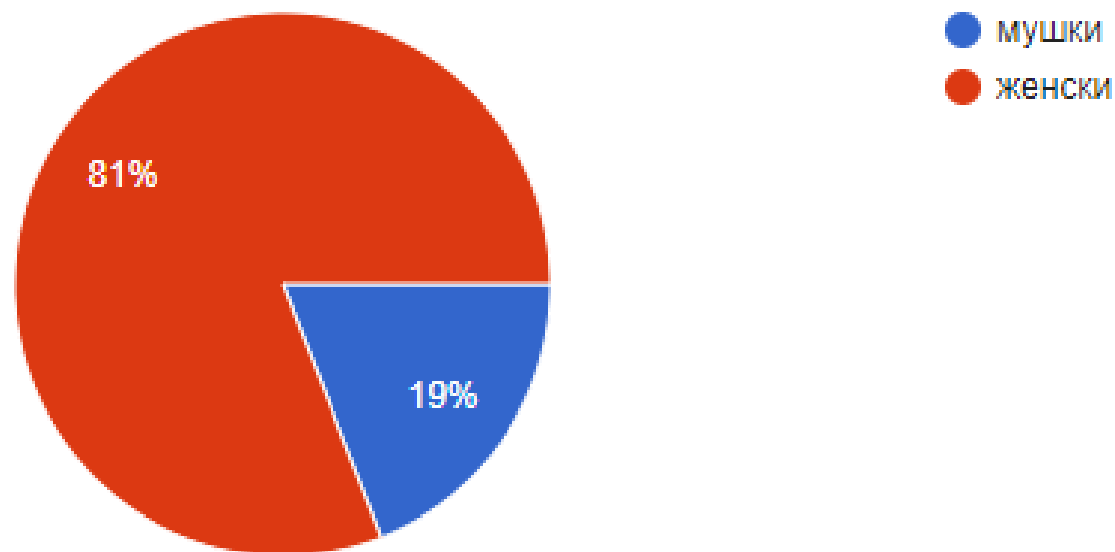
МЕТОДОЛОГИЈА

- Истраживање је спроведено по типу студије пресека.
- Као инструмент је коришћен анкетни упитник који је састављен из две целине 1. социодемографски део и 2. стандардизовани упитник на тему корупције.
- Упитник је креиран помоћу Google Docs платформе, садржи 31 питање, као и информисану сагласност.
- Линк је дељен путем Вибера и других друштвених мрежа.
- Истраживање је спроведено у општој популацији пунолетних запослених грађана у новембру 2021. године.
- Узорак је био састављен од 100 испитаника.
- Статистичка обрада резултата је била извршена у програму SPSS for Windows.

РЕЗУЛТАТИ

Пол

100 responses

РЕЗУЛТАТИ

Просечна старост испитаника је 37,13 година

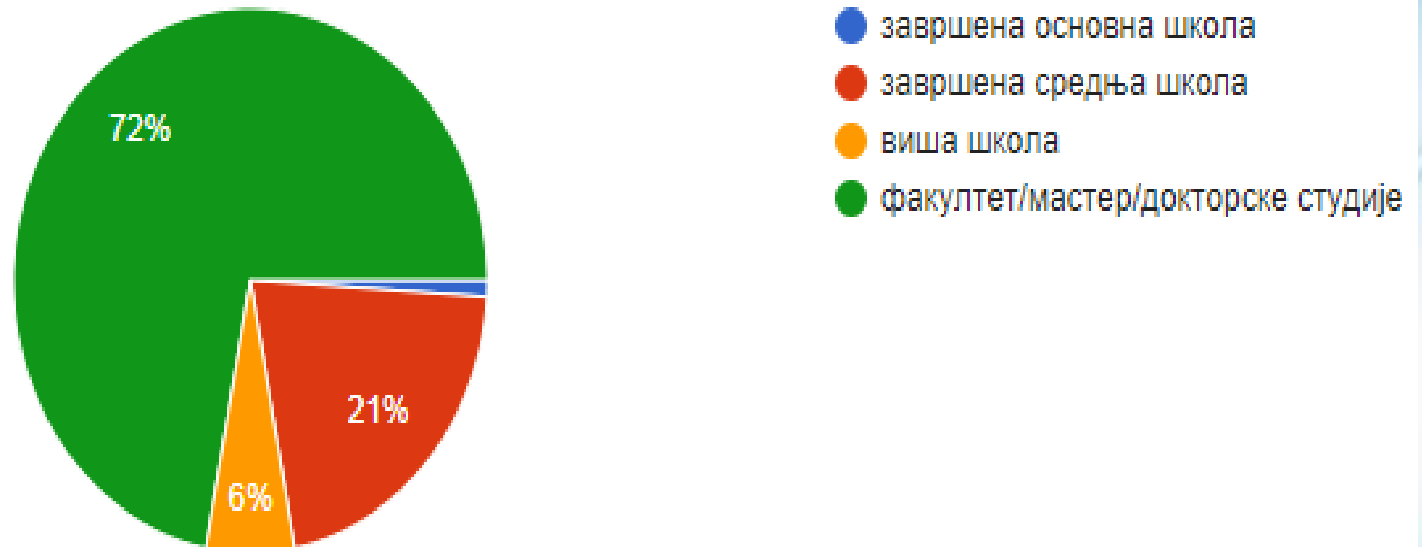
Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
<u>Starost</u>	100	24.00	60.00	37.1300	7.47204

РЕЗУЛТАТИ

Коју стручну спрему имате?

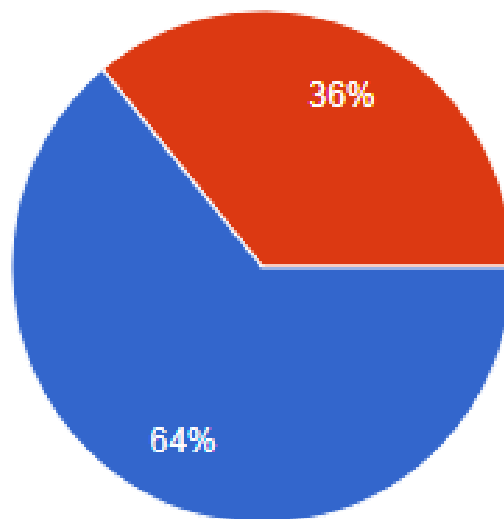
100 responses

РЕЗУЛТАТИ

Запослени сте у

100 responses

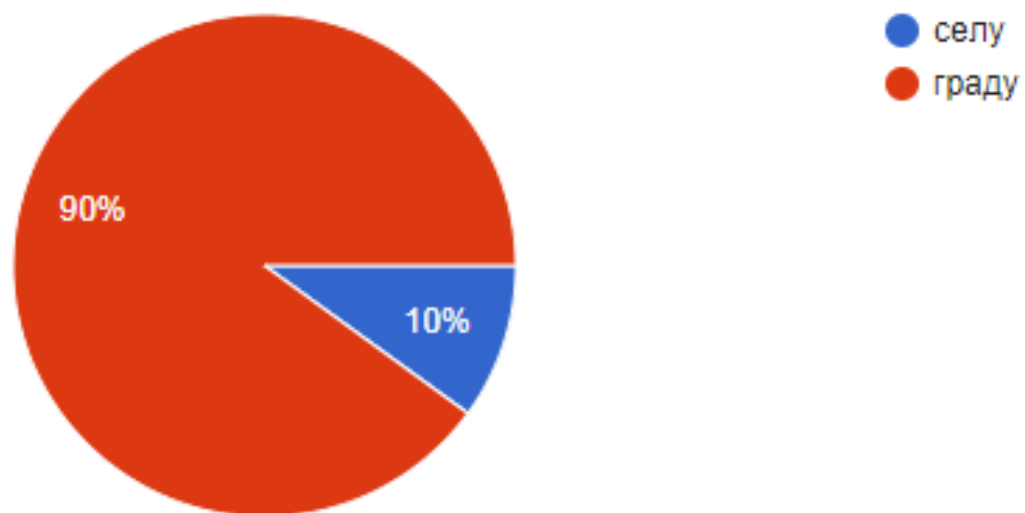

- државном сектору
- приватном сектору

РЕЗУЛТАТИ

Живите у

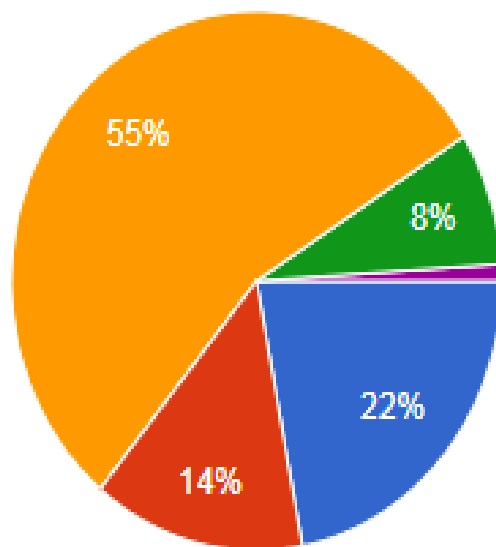
100 responses

РЕЗУЛТАТИ

Ваше брачно стање?

100 responses

- неожењен/неудата
- ожењен/удата без деце
- ожењен/удата са децом
- разведен/разведена
- удовац/удовица

ПРИМЕНА MAN VITNI U TESTA

- Man Vitni тест не захтева нормалан распоред података и може се користити за поређење два скупа скорова који долазе од исте групе испитаника.
- С обзиром да је у упитнику коришћена Ликертова скала са 5 нивоа, односно рангирајућих категорија, реч је о ординалним подацима и овај тест се може користити.
- Подаци унутар сваког узорка су независни, односно сваки пар опсервација је независан од других парова опсервација.

ТЕСТ ЗА СТАРОСТ КАО ГРУПИШУЋА ВАРИЈАБЛА

Закључак 1:

Постоји довољно статистичких доказа да се може тврдити да су млади испитаници (лица старости до 35 година) склонији корупцији у односу на старије појединце (лица старија од 35 година).

Report

Suma

Starost	Mean	N	Std. Deviation	Median
1.00	33.1750	40	11.26121	29.5000
2.00	25.5167	60	8.63672	23.0000
Total	28.5800	100	10.42257	25.0000

Report

Prosek

Starost	Mean	N	Std. Deviation	Median
1.00	2.0734	40	.70383	1.8438
2.00	1.5948	60	.53980	1.4375
Total	1.7862	100	.65141	1.5625

Test Statistics^a

	Prosek
Mann-Whitney U	683.000
Wilcoxon W	2513.000
Z	-3.643
Asymp. Sig. (2-tailed)	.000

Узорак је подељен у два подузорка (лица старости до 35 година и лица старија од 35 године), то су подузорци 1 и 2 (40 испитаника и 60 испитаника)

ТЕСТ ЗА РЕЛИГИОЗНОСТ КАО ГРУПИШУЋУ ВАРИЈАБЛУ

Закључак 2:

Постоји довољно статистичких доказа да се може тврдити да су нерелигиозне особе склоније корупцији у односу на религиозне особе.

Report

Religioz nost	Mean	N	Std. Deviation	Median
1.00	1.9552	46	.71839	1.6563
2.00	1.6424	54	.55550	1.5000
Total	1.7862	100	.65141	1.5625

Test Statistics^a

	Prosek
Mann-Whitney U	924.500
Wilcoxon W	2409.500
Z	-2.199
Asymp. Sig. (2-tailed)	.028

Узорак је подељен у два подузорка: нерелигиозне особе са скоровима 1,2 и 3 и религиозне особе са скоровима 4 и 5.

ТЕСТ ЗА ПОЛ И РАД У ДРЖАВНОМ/ПРИВАТНОМ СЕКТОРУ КАО ГРУПИШУЋЕ ВАРИЈАБЛЕ

- Не постоји довољно статистичких доказа јер нема статистички значајне разлике којом би могли да тврдимо да ли је мушки или женски пол склонији корупцији, као и да ли испитаници који раде у државном или приватном сектору имају склоности ка коруптивним радњама.

ЗАКЉУЧАК

- Истраживање је спроведено на малом броју испитаника, као пилот пројекат са циљем да се спроведе обимније истраживање са већим бројем испитаника.
- Овим истраживањем постигли смо циљ, а то је да уочимо које категорије становништва су склоније коруптивним радњама и у наредном периоду имамо у плану да превентивно делујемо на исту, најпре едукацијом.

СТАТИСТИЧКА ОБРАДА

Захвалност Стевану Луковићу, професору
Економског факултета, Универзитета у
Крагујевцу за статистичку обраду података.

Град Крагујевац

Однос моралности и корупције

Истраживање

**Локални антикорупцијски
форум**

Фебруар, 2022. године